

Preek Filippenzen 1: 3-11

Broeders, zusters,

We zouden het bijna vergeten, maar aan het begin van dit kerkelijk seizoen hebben we het in het kader van de onderlinge betrokkenheid het jaar ingeluid met het thema 'een levend steentje bijdragen'. Er werden niets vermoedend plannen gemaakt hoe we dit thema onder de aandacht zouden kunnen brengen en nu moeten we na ruim drie maanden elkaar niet ontmoet te hebben concluderen dat het allemaal wel heel anders is gelopen dan wij verwacht hadden. Wat een verschil voor ons als voorgangers en ook voor onze muzikanten nu we in een leeg kerkgebouw mogen proberen de gesproken en gezongen boodschap te laten landen in de huiskamers van de gemeenteleden. En natuurlijk, het is prachtig dat het met heel veel inspanning van de techneuten in de gemeente mogelijk is geworden dat we inmiddels met beeld kunnen uitzenden. Maar het kan onmogelijk een kerkdienst met vijfhonderd mensen vervangen die uit volle borst God groot maken.

Maar nu kun je daar op twee manieren mee omgaan. Je kunt klagen, klagen omdat het lang niet zo goed gaat als vroeger, of je kunt blij zijn met wat wel kan. Ik moet eerlijk zeggen, dat ik voor mezelf daar ook een bewuste keuze in heb moeten maken. Het is namelijk geen kunst om aan je kritische geest toe te geven en thuis op de bank, in je ochtendjas, met de voeten op tafel en een mok koffie in de hand aan je huisgenoten duidelijk te maken wat er allemaal aan mankeert. Ik snap de verleiding maar het doet toch een beetje denken aan enkele oppositiepartijen in de politiek die het hardwerkende kabinet vanaf de zijlijn bekritisieren over de koers tijdens de coronacrisis. Het is zo makkelijk van alles te roepen als je zelf geen beslissingen hoeft te nemen. Zelfs al heb je alle gelijk van de wereld, dan nog wil dat niet zeggen dat zulk gedrag ook maar iets te maken heeft met het jaarthema 'een levend steentje bijdragen'.

Ik moest bij de voorbereiding van deze preek denken aan de herbouw van de tempel in Jeruzalem na de ballingschap ten tijde van Ezra en Nehemia. Toen de fundering van de nieuwe tempel gelegd werd, brak er onder de jongeren die tijdens de ballingschap geboren waren een geweldig gejuich uit tot eer van God. Er was grote vreugde dat er een eind was gekomen aan hun gevangenschap en dat er nu zelfs een begin gemaakt kon worden met de bouw van het nieuwe Godshuis. Dat was een enorme verandering ten goede.

Maar....er waren ook ouderen, ouderen die nog wisten hoe de oude tempel van voor de ballingschap er uit zag. En deze ouderen hielden met luide stem (Ezra 3). Dat ging samen

op, het juichen van de jongeren en het huilen van de ouderen. De ouderen beseften dat alles anders zou worden. Nooit meer zal het worden als vroeger.

Nu weet ik helemaal niet hoe het met onze gemeente zal gaan, nu samenkomen geen vanzelfsprekendheid meer is. Ik weet niet hoe lang het gaat duren voor we weer met z'n allen kunnen samenkomen. Wanneer wordt het weer als vroeger? Misschien moeten we ons wel gaan bezinnen op andere vormen van gemeente zijn. Wie zal het zeggen? Toch hoeven we daar ook niet heel bang voor te zijn. We dienen een Heer die niet voor één gat te vangen is. Toen zijn discipelen na een hele nacht vissen niets gevangen hadden riep Hij hen op om het net aan de andere kant uit te gooien (Joh.21). Het doel was vissen, maar om dat doel te bereiken moet je het soms over een andere boeg gooien.

Die vraag, wat is het doel, helpt mij altijd bij het nadenken over hoe het nu verder moet.

Wat is het doel en daarna kunnen we bezien welke middelen we daarvoor kunnen gebruiken. Naar mijn idee hebben we dat doel heel helder geformuleerd op dat grote witte bord hier in de kerk: Christus Alles en in allen. Daar draait alles om. Het gaat om de Here Jezus. Zijn Boodschap moet verkondigt aan elkaar en ook gedeeld worden met de volgende generatie. Met dat Evangelie mogen we elkaar bemoedigen en vertroosten, en niet te vergeten, dat Evangelie moet de wereld in. En als gemeente mogen we elkaar vasthouden als een gemeenschap van mensen die de Heer willen dienen.

Om dat doel te bereiken zijn er middelen die je mag inzetten. Een kerkdienst, hoe belangrijk ook, is geen doel maar een middel. Clubs, koren, vrouwengroepen, Bijbelkringen zijn middelen die helpen om dat doel te bereiken.

Toen de Israëlieten in Babel waren en de tempel verwoest was, heeft men synagogen opgericht. In het Israël van voor de ballingschap bestonden er geen synagogen. De veranderde omstandigheden hebben er voor gezorgd dat er andere middelen gezocht moesten worden om het doel, God groot maken, Zijn woord bestuderen, elkaar als volk op vreemde bodem vasthouden, te bereiken.

En dat geldt dus ook voor een gemeente die te maken heeft gekregen met zoiets als een pandemie, waardoor samenkomen geen vanzelfsprekendheid meer is.

Toen we dit kerkelijk jaar begonnen gingen we er van uit dat er geen schokkende veranderingen zouden plaatsvinden in de gemeente. Een aantal jaren geleden hadden we al bedacht dat wijkkringen een goed middel zouden kunnen zijn om de onderlinge verbondenheid te versterken. En daarvoor werden dan ook enkele preken samengevat, er werden gespreksvragen toegevoegd zodat er materiaal ontstond om in de wijken te

bespreken. Ook werd er in de gemeente een tijd-collecte gehouden, zodat een ieder kon invullen hoe hij of zij zou kunnen bijdragen aan de verschillende gemeenteactiviteiten. Maar liefst 150 mensen vulden de enquête in en ik had de sterke hoop dat de betrokkenheid zou groeien in de gemeente. Met Kerst werden er bloembollen uitgereikt die ons zouden stimuleren om ook zelf tot eer van onze God te bloeien. Maar toen, half maart, werd alles anders. De kerk ging op slot, Nederland ging op slot.

Maar ook toen kwamen er mensen in beweging. Het net werd aan de andere kant uitgewooid. En het mooie vond ik dat dit geen van bovenaf gedirigeerde initiatieven zijn, maar spontane ideeën vanuit de gemeente. Hier is de tekst die we zojuist gelezen hebben van toepassing: *Ik dank mijn God....vanwege uw gemeenschap aan het Evangelie*. De NBG vertalingen heeft hier *vanwege uw deel hebben aan het Evangelie*. Paulus is blij met die gemeente in Filippi. Niet alleen om het feit dat ze gehoor hebben gegeven aan z'n Boodschap. Natuurlijk daar begon het mee. Mensen kwamen tot geloof in Christus. Maar ze gingen ook meedoen. Deel hebben! De gemeente ging Paulus financieel steunen en ook werd Epafroditus naar Paulus gestuurd om hem te steunen in zijn gevangenschap. Dat was allemaal geen opdracht van Paulus. Nee, dat was vrucht van z'n prediking. Het geloof begon te leven en mensen bedachten middelen die ingezet konden worden om het Evangelie te verspreiden. En dat gebeurt vandaag ook in onze gemeente. Prachtige initiatieven. Als we niet samen kunnen bidden, dan gaan we toch een gebeds-app-groep opzetten. Als we ouderen en zieken niet meer mogen bezoeken dan gaan we toch bellen en zingen bij hun voordeur. Als er geen Triple F meer kan zijn dan gaan we toch via internet Questions & Answers opzetten. Er ontstonden concerten via internet in verschillende muziekstijlen, voor elk wat wils, en er is inmiddels een kindertheater uitgezonden. Een familie ging bloemen bezorgen bij ouderen en zieken. Kortom, verschillende gemeenteleden lieten merken dat ze deel hebben aan het Evangelie. En ik wil graag benadrukken dat ik daar net als Paulus heel dankbaar voor ben. *Ik dank mijn God....vanwege uw deel hebben aan het Evangelie*.

Tussen twee haakjes, Paulus schrijft zijn brief onder belabberde omstandigheden. Hij zit in de gevangenis. En daar in de gevangenis schrijft hij een brief over blijdschap. Wel 30 keer komt het woord blijdschap of verblijden voor in de brief. Ook in onze tekst. Vs. 4: *ik bid voor u allen met blijdschap.....*

Maar ondanks zijn miserabele omstandigheden heeft Paulus er vertrouwen in dat God z'n gemeente niet loslaat. Lees maar mee in het 6^e vers: *Ik vertrouw erop dat Hij Die in u een*

goed werk begonnen is, dat voltooiën zal tot de dag van Jezus Christus.

Een bemoedigend vers dat we gerust op onze gemeente mogen toepassen. God laat niet los, Hij maakt z'n werk af, ook onder ons. Want ook voor onze gemeente geldt dat het niet onze kerk is, maar de kerk van Christus. Hij draagt ons ook als de omstandigheden niet rooskleurig zijn.

We hebben dus nu al gezien dat Paulus dankt voor de betrokkenheid van de gemeente bij zijn bediening, Hij vertrouwt God dat Hij de gemeente zal dragen, ook nu hij onder miserabele omstandigheden in de gevangenis zit. Maar daarmee is niet alles gezegd. Want Paulus bidt ook. Kijk maar in het 9^e vers.

En dit bid ik dat uw liefde nog steeds overvloediger wordt in kennis en fijngevoeligheid, opdat u kunt onderscheiden wat wezenlijk is, opdat u oprecht bent en zonder aanstoot te geven tot de dag van Christus, vervuld met vruchten van gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn, tot heerlijkheid en lof van God.

Ondanks de dankbaarheid en het vertrouwen dat God niet loslaat hoopt Paulus ook dat de gemeente groeit. En dan noemt hij drie gebieden waar hij groei verwacht. Drie dingen die ons ook best wat te zeggen hebben. Liefde, kennis en fijngevoeligheid om te onderscheiden wat wezenlijk is.

Liefde is een beetje een uitgehold begrip geworden. Er wordt veel over liefde gezongen in popliedjes en gepraat in programma's als First Dates en Boer zoekt vrouw, maar dat is niet wat het woordje agapè betekent dat Paulus hier gebruikt. U heeft dat al wel vaker gehoord. Agapè is niet zo zeer een gevoel van vlinders in de buik, maar Agapè is dienend, gevend, ruimte gunnend, niet het eigen belang voorop zettend, maar het belang van de ander. Agapè praktiseren is wat Paulus in het volgende hoofdstuk 'de gezindheid van Christus' zal noemen. Jezus, die zichzelf gaf voor de redding van de ander, zo mogen wij onszelf geven in de gemeente voor het welzijn van de ander. Als die liefde toeneemt dan is er geestelijke groei in de gemeente. Als mensen alleen gaan voor het eigen belang dan is er geestelijke onvolwassenheid.

Het tweede waar Paulus om bidt is kennis. Hier gaat het om het steeds beter leren kennen van God. Wie Gods woord dagelijks tot zich neemt gaat ontdekken hoe God graag wil dat we leven, maar dan altijd in combinatie met het vorige, de liefde. Voor geestelijke groei kan de liefde niet zonder kennis van de bijbel, maar de kennis kan ook niet zonder de liefde. In de Efeze brief schrijft Paulus dat we ons in liefde aan de waarheid moeten houden (4:15). Die beiden moeten in balans zijn en het gevolg zal het derde gebedsonderwerp van Paulus

zijn: onderscheiden wat wezenlijk is. Onderscheidingsvermogen groeit waar liefde en kennis in balans is. Onderscheidingsvermogen is het vermogen om in te zien wat echt belangrijk is in de kerk en wat bijzaak is. Het besef dat er een verschil is tussen het doel en het middel heeft bijvoorbeeld met onderscheidingsvermogen te maken. Vaak wordt er in kerken drukte gemaakt over middelen. Men wil bijvoorbeeld de persoonlijke smaak opleggen aan het geheel, en dat kan niet. Als we onderscheiden dat het om Christus Alles in Allen gaat dan onderscheiden we dat het niet gaat om Christus in enkelen. Nee, iedereen telt mee en omdat er Agapè-liefde in de gemeente is, is er ook een hoge gunfactor.

Paulus bidt om groei in de gemeente. Groei in liefde, kennis en onderscheidingsvermogen. Waar deze groei plaatsvindt zal ook het deel hebben aan het Evangelie groeien. Want hoe mooi de initiatieven ook zijn, die genomen zijn in onze gemeente, ze komen wel vaak weg bij dezelfde mensen. En daarom wil ik deze keer ook heel graag een appèl afgeven. Aan de ene kant een appèl om te werken aan je persoonlijke geloofsgroei en niet te verslappen nu de zondagse kerkgang ontregeld is. Maar ook een appèl om niet afwachtend te zijn of je ergens voor gevraagd wordt, alsof alle activiteiten van bovenaf gedropt moeten worden, maar om in actie te komen om het gemeentelven in stand te houden, nu kerkgang met z'n allen er voorlopig niet in zit. Wat met z'n allen niet kan, kan wel in een kleine groep. Meld je 'ns aan bij je wijkouderling om samen te brainstormen hoe je met elkaar de wijkkringen vorm zou kunnen geven.

Meld je aan bij de jeugdouderlingen, want Triple F kan ook nog wel wat leiding gebruiken. Er zijn best al heel veel mensen benaderd, tot nu toe zonder resultaat. Meld je aan bij de diakenen als je een talent hebt op het gebied van ICT of techniek, terwijl dat niet bekend is. Of meld je aan bij de kosters als je wel wilt helpen of meedenken bij de inrichting van een anderhalve meter kerk. Of meldt je aan bij de schoonmakers van de kerk.

En als je een muziektalent hebt dat niemand weet, kom tevoorschijn.

Om de een of andere reden hebben wij als calvinistische Veluwnaren de neiging om te bescheiden te zijn en daarom maar af te wachten of we ooit benaderd zullen gaan worden. Onlangs las ik in dit kader op FB het volgende:

*We vragen ons af,
wie ben ik om briljant, fantastisch,
talentvol, geweldig te zijn?
Maar wie ben jij om dat niet te zijn?
Je bent een kind van God.*

*Met je onbelangrijk voordoen, bewijs je de wereld (en de kerk) geen dienst.
Er is niets verlichts aan jezelf klein te maken opdat andere mensen zich bij jou niet onzeker
voelen.
We zijn bestemd om te stralen, zoals kinderen dat doen.
We zijn geboren om de glorie van God die in ons is, te manifesteren.
Die is niet in enkelen van ons, maar in iedereen.*

*En als we ons licht laten stralen,
geven we onbewust anderen toestemming hetzelfde te doen.
Als we bevrijd zijn van onze eigen angst,
dan bevrijdt onze aanwezigheid automatisch ook anderen.*

Lieve zusters en broeders,

Zullen we dat maar doen. Stralen, met al het mooie dat God in ons gelegd heeft. Niet te bescheiden, niet te klein denken van onszelf, maar pro-actief, initiatief nemend, nadenkend over de vraag wat jouw bijdrage kan zijn om de gemeente te bouwen. Zullen we vrijmoedig het net aan de andere kant uitgooien? We zullen versteld staan hoeveel vis we zullen vangen. Doe mee, draag je steentje bij, zodat de betrokkenheid toeneemt en de glorie van God vermeerdert. Mag ik op je rekenen? Mag de Here God op je rekenen? Want Hij is het meer dan waard.

AMEN